REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 72 Braşov, Duminecă 30 Martie (12 Aprilie). 1908.

Deputaţii naţionalişti şi chemarea lor.*)

II.

E delicat lucru, ziceam, de a ne ocupa de chemarea deputaţilor naţionalişti, după ce de doi ani aceştia nu se silesc decât de aşi împlini chemarea, aşa după cum ei şi-o înţeleg. Voim cu toate acestea să încercăm rezolvarea delicatei probleme, nu fiindcă am găsi în ea o plăcere oarecare particulară, ci fiindcă ni-se impune cu necesitate. Ni-se impune tocmai în momentul de faţă, când activitatea parlamentară a amintiţilor deputaţi a ajuns la răspântia, unde ei trebue să se oprească şi să se cugete ce au de făcut spre binele lor şi a celor ce iau trimis în dietă: să stărue înainte pe drumul apucat, într'un noroc, fără să aibă o singură îndrumare asupra calei de percurs, ca nişte corăbieri fără busolă? ori să se oprească şi, înainte de ce ar porni la dreapta ori la stânga, să-şi ia sigura îndrumarea, ce le lipseşte — îndrumare, ce nu o pot căpăta nici dela regulele parlamentare şi regulamentele camerei ungureşti, nici dela adversarii lor politici, nici dela amicii şi sprijinitorii lor particulari, nici chiar dela obştea destul de mică a alegătorilor lor, ci numai dela poporul român întreg şi din manifestaţiunea generală a voinţei sale?

Ţinem a accentua, că vorbim aici în special despre deputaţii naţionalişti români şi trebue să abstragem un moment dela faptul, că ei sunt constituiţi într'un singur club cu deputaţii naţionalişti slovaci şi sârbi. Vom ajunge mai în urmă şi la cumpănirea împrejurărilor şi a stărei deosebite, ce a creat'o în mare parte conlucrarea aceasta a tuturor elementelor clubului, bazată pe principiul solidarităţii aşa numitelor „naţionalităţi din Ungaria".

Continuând dar firul început, nu trebue să uităm că legea şi constituţia, pe baza căreia au fost aleşi şi au intrat în dietă deputaţii români naţionalişti din Transilvania, Banat şi Ţara ungurească, nu recunoaşte o naţionalitate, necum o naţiune română; legea, care poartă falsa etichetă de „lege a naţionalităţilor", nu recunoaşte *de jure* de cât colectivităţi de indivizi, cari vorbesc diferite limbi, fără a specifica ce fel de limbi. Astfel după aceeaşi lege de esemplu şi Bulgarii sau chiar şi Ţiganii, dacă fie prin colonizare sau fie pe altă cale ar ajunge să formeze numărul cerut de lege într'o comună sau într'un ţinut, pot beneficia de favorurile minuscule cuprinse în paragrafii acestei legi.

Cum se poate? vor întreba mulţi Români de bună credinţă, unii dintre ei sărind şi în sus de surprinsi ce vor fi. Dar n'avem ce le face, nu putem, când vrem să le vorbim cinstit, să zicem, că ceeace e negru, pentru noi Românii trebue să fie alb. Greşeala noastră de căpetenie în politică a fost, că am judecat mai totdeauna mai bucuros cu inima, decât cu mintea şi am fost prea gata să ne mângăiem cu orice nimica, neţinând samă că în viaţă nu hotăreşte sfânta dreptate, ci, pe lângă întâmplare, voinţa şi pumnul celui mai tare.

E trist a-o spune, că noi Românii, de când cu sistemul de guvernare artificial clădit pe temeiul unui fals şi făţarnic liberalism, am recăzut, par'că şi în politică la nivelul de patriarchală cugetare a ţăranului nostru, care, primind hârtiile dela deregătorii şi judecătorii, pe cari nu le poate ceti şi înţelege, le păstrează în fundul lăzei, ca pe nişte documente, ce poate să aibă vr'odată vr'un preţ, şi care dacă îi spui: mai omule, bagă de samă, ia-ţi un procator şi cautăţi dreptatea împotriva hârtiilor ăstora, căci dacă nu, te vei pomeni într'o bună dimineaţa cu „jucuţia" pe cap şi-ţi vor vinde şi casă şi moşie — el îţi va răspunde: Ferească-mă Dumnezeu domnule, cine ar cuteza să se atingă de avutul meu, ce l'am moştenit dela moşi-strămoşi? Nu e lege şi nimeni pe lume care să-mi poată lua ce-i al meu!

Cam aşa stăm noi de un şir lung de ani şi în politică cu optimismul nostru neestirpabil. Ne construim tot felul de ipoteze, căutând să ne iasă socoteala cât de cât, dar, repetăm, e trist şi dureros, că nici după atâtea păţanii rele, timp de 40 de ani şi mai bine, încă n'am ajuns acolo, ca cel puţin oamenii noştri şi în deosebi juriştii noştri, cari fac majoritatea şi în clubul naţionalist să fie deplin pătrunşi de convingerea, că în politică adeseori valorează imperativul, de două ori doi sunt patru, doi din doi dau zero — mai mult chiar decât în viaţa particulară.

Indrumarea? vor întreba deputaţii noştri naţionalişti. Nu trebue să-o mai cerem şi să o mai luăm, fiindcă o avem în programul partidului naţional român, şi noi pe baza acestui program am întreprins tot ce am întreprins până acuma.

Aşa vor răspunde, însă nu vor găsi oameni cu pricepere, cari au urmărit cu atenţiune paşii lor, să se mulţumească cu acest răspuns.

Programul naţional l'au făcut să mai fâlfaie ici şi colo destul de slăbuţ prin gazete şi prin câte o întrunire publică, dar în dietă nu i-am văzut fâlfâind decât steagul aşa zisei legi a naţionalităţilor, sfârticat până a nu se mai cunoaşte de loc de însăşi aceia, cari au adus'o şi au votat'o cu gândul ca să nu să ţină de ea nici-odată.

Iată contrastul în practica urmată în parlament şi în afară de parlament, contrastul între starea de faţă, şi între postulatele, aspiraţiunile şi idealurile poporului român, ce s'a manifestat până acum în atitudinea deputaţilor români naţionalişti! Iată-i vorbind şi pledând în parlament tot numai cu gândul că doară-doară vor mişca conştiinţa adversarilor şi îi vor readuce la sentimente mai drepte şi mai umane, ca să se înduplece a reveni graţios la legea, ce au făcut'o acum 40 de ani şi pe care, chipu, au adus'o pentruca să mulţumească pe naţionalităţi şi să poată trăi în pace cu ele. Vorbe şi pledoarii, cari n'au putut încălzi inima Românilor, iar pe a adversarilor au lăsat'o nu numai rece, ci, aducându-le aminte de nedreptăţile şi călcarile de lege ce le-au săvârşit şi le săvârşesc, au făcut fără de voie să li se turbure inima din nou de veninul secular.

In contrastul acesta dintre programul practicat şi cel prescris, dintre nizuinţele actuale şi posulatele şi aspiraţiunile naţionale, dintre sentimentul de umilire şi de demnitate naţională, zace sâmburnle problemei de deslegat în ce priveşte cunoaşterea şi determinarea clară şi limpede a adevăratei chemări, ce o au şi trebue s'o aibă deputaţii naţionalişti în situaţiunea deplorabilă politică în care se găseşte azi naţiunea noastră din aceste ţări.

Hic Rhodus!

*) A se vedea Nr. 67 al „Gazetei Trans." din a. c. — Red.

Intrunirea ziariştilor români. Confraţii noştri dela »Tribuna« din Arad se ocupă în numărul de Joi la loc de frunte de proiectata întrunire, sau congres, cum le place al numi, al ziariştilor dela noi. Numitul ziar vorbeşte şi la propunerea, ca aceasta întrunire sau congres să se facă în Braşov, consimţiind cu ea. In numărul nostru viitor vom reveni.

La jubileul „Gazetei".

Murăş-Ludoş, Martie 1908. — Cu prilegiul aniversărei de 70 de ani dela înfiinţarea „Gazetei Transilvaniei", pentru ţinuta de admirat în serviciul naţiunei noastre îi doresc sute şi mii de ani de existenţă, — că apoi va exista şi naţiunea tot atât — iar mult simatului Domn director şi conducător zile îndelungate şi fericite, să lupte înainte cu succes pentru drepturile şi fericirea poporului român.

Cu această ocaziune trimit *pentru fondul jubilar al „Gazetei" 14 (patrusprezece) coroane.*

Dănilă Munteanu.

Iaşi, 25 Martie 1908. — Stimate şi iubite D-le Mureşianu! Admirând munca fără preget şi jertfirea unei întregi vieţi pentru a păstra aprinsă şi pe vremuri de vijelie făclia cea mai veche a neamului nostru, mă unesc din toată inima la mulţimea celor ce te sărbătoresc. Mângăerea, că ai slujit sfânta cauză a neamului, să-ţi îndulcească toate zilele vieţei. Toţi cei ce poartă în adâncul inimei dragostea de neamul nostru şi râvna de slava lui, cu cucernicie aprind candela la sărbătorirea ta, sărbătoare a neamului românesc.

Dr. Th. Nicolau.

Iclod, 24 Martie n. — Şi eu din incidentul jubileului de 70 ani al preţuitei noastre „Gazete" Vă urez mulţi ani fericiţi atât de necesari pentru continuarea luptei strălucite şi plină de izbândă, ce-o purtaţi întru mărirea şi fericirea neamului nostru.

Iosif Lita.
vice-protopop.

Măgura (comit. Bistriţă-Năsăud) 24 Martie n. — Salut falnica „Gazetă" la jubileul de 70 ani şi stimatului ei Director îi doresc mulţi, mulţi ani fericiţi!

Zaharie Bulbuc.
preot.

Năsăud, Martie 1908. — Trăiască binevoitoarea noastră „Gazeta Transilvaniei", lumina fără seamăn a neamului românesc, şi de aici înainte mulţi ani! Mulţi, mulţi fericiţi ani d-lui Director şi familiei d-sale, doresc din inimă asemenea şi d-lor colaboratori ai Redacţiunei!

N. T. Anton.

Salutul pressei române.

„Sămănătorul", revistă literară, ce apare în Bucureşti, în anul VII-lea, publică în numărul de la 23 Martie 1908 un articol întitulat: *Jubileul »Gazetei Transilvaniei«* şi semnat de d-l *I. Scurtu,* în care zice:

»Times«-ul pressei noastre, »Gazeta Transilvaniei« din Braşov are meritul de-a fi însemnat în istoria culturii româneşti o zi jubilară unică. In plină activitate, cu toată vârsta ei metusalemică pentru împrejurările de traiu vitrege ale ziaristicei noastre, şi în liniştea şi cuviinţa care nu i-au lipsit nici-odată, patriarhul organelor de publicitate româneşti şi-a sărbătorit la 12 Martie jubileul de şeaptezeci de ani de la întemeierea sa.

Şeaotezeci de ani! O viaţă întreagă, ba chiar întreaga viaţă modernă a neamului nostru. Nu apăruse încă închinarea lui Grigore Alexandrescu—»Anului 1840«; Europa era învăluită în zăbranicul robiei politicei chezăşuită de »sfânta alianţă«; în munţii şi plaiurile sale poporul nostru îndura cu răbdarea-i îndelung încercată starea de umilire a stăpânirilor austrieceşti, turceşti, ruseşti. Dar în Principate şi în Ardeal deopotrivă, ochiul veghetor putea zări sfioasa lumină albă a zorilor. care aveau să devină peste câţiva ani lumina de foc şi sânge a Răsăritului biruitor: revoluţiunea din 1848.

Autorul articolului vorbeşte apoi de înfiinţarea „Gazetei", de stăruinţele şi luptele lui Gh. Bariţiu şi ale lui Iacob Mureşan, de absolutismul austriac pentru susţinerea „Gazetei", spune că pe încetul „Gazeta" a primit literile latine, şi continuă în modul următor:

In 1878, locul lui Iacob Mureşianu doborât de muncă şi de boală, îl ia fiul său dr. Aurel Mureşianu, care şi-a făcut o glorie din păstrarea neatinsă a steagului politic moştenit dela predecesorii săi mari şi din conducerea pricepută, energică şi consecventă a ziarului până în zilele noastre, prin toate furtunile vremilor, în necazul atâtor duşmani străini şi, din păcate, chiar de-ai noştri. Cu anul 1881 »Gazeta« începu a ieşi de trei ori pe săptămână, în 1884 ea deveni întâiul ziar cotidian al Românilor ardeleni, în 1889 i se adaose, ca întâia foaie populară politică, »Gazeta de Duminecă«, mult citită de ţărănimea românească de peste munţi.

Intemeiată în timpuri aspre, prin apostoli adevăraţi ai culturei româneşti, în slujba unor idealuri măreţe, pentru care redactorii ei, dela bătrânul Gh. Bariţiu până la cel mai tânăr urmaş al său de astăzi, se arătau gata a-şi jertfi toată vlaga şi toată bucuria vieţii, — »Gazeta Transilvaniei« a stăruit cu o credinţă desăvârşită pe calea sa. Iată şi taina, marea taină a biruinţelor sale de şeaptezeci de ani şi a biruinţelor viitoare. Taina puterii sale, taina nemuririi sale!

Mişcătoarea legendă a mânăstirii Argeşului, care cuprinde o adâncă înţelepciune, o minunată simbolizare a jertfei pentru ideal, s'a adeverit cu prisosinţă în durarea măndrei clădiri culturale care este »Gazeta Transilvaniei«. Precum în zidurile tari ale mânăstirei, astfel s'au îngropat în temeliile »Gazetei« oamenii de vi, suflete cari s'au istovit în munca de robi şi în

suferința de mucenici a celor mai dârji ziariști români, pe cari îi pomenește istoria noastră politică.

Intr'adevăr, cine a fost vre-odată în Brașov, cine nu și-a uitat datoria de a face o vizită »Gazetei« și venerabilului ei director, acela trebue să-și amintească plin de evlavie clădirea veche a redacției și tipografiiei, chiliile redactorilor, cu aerul lor de mănăstire, chipul alb, patriarcal, luminos al directorului care slujește și acuma la altarul neamului, „deși l'au nins atâtea nevoi...

Asemenea amintiri înduioșeaza și pe scriitorul acestor rânduri, care el însu-și și-a făcut anii de ucenicie, în acele tainice chilii, unde se adăpostesc idealurile noastre naționale cele mai curate. In fața tabloului lui Andrei Mureșianu ținând în mână seagul deșteptării noastre, par'că zăresc și acuma, aplecați asupra meselor de brad, pe director și pe redactori, scriind din ceasurile dimineții și până seara târziu.

Și parcă aud dintr'un colț, de printre hârțoage și socoteli, pe bătrânul administrator făcând pomelnicul vechilor abonați ai »Gazetei« — cutare de 50 de ani, cutare de 40, cutare de 30, — cari nu s'au pomenit să se lase de scumpa lor »Gazetă« înainte de a fi intrat în împărăția celor șapte vămi ale morții.

Trăind aproape trei sferturi de veac numai prin jertfa de sine a conducătorilor săi, a cărturarilor idealiști Gh. Barițiu, Andrei și Iacob Muresianu, dr. Aurel Mureșianu, — »Gazeta Transilvaniei« desigur va trăi din aceleași jertfe în viitor, fără teamă de moarte și fără altă viață decât aceea închinată naționalismului pur și intransigent. Precum în trecut, ea va rămânea și mai departe pilda cea mai frumoasă a ziarului românesc cultural si osândirea cea mai crudă a gazetăriei noastre comerciale. Indeosebi această învățătură ar fi bine să și-o însemne toți aceia cari îngrijesc și stăpânesc astăzi ziare românești.

Sesiunea a două a dietei ungare s'a închis eri prin rescript regal. Deschiderea sesiunei a treia va urma în ziua de 29 Aprilie. Vacanțele de Paști vor ține prin urmare 18 zile. Cu privire la programul lucrărilor viitoarei sesiuni parlamentare se comunică din Budapesta următoarele: Cea mai de căpetenie și urgentă lucrare a viitoarei sesiuni va fi desbaterea și votarea *budgetului* pro 1908. După aceasta camera va lua în desbatere *reforma dării*. Despre durata ședințelor viitoare cercurile conducătoare însă nu sunt în clar. Președintele Iusth și-a exprimat dorința ca dieta să țină zilnic două ședințe: dimineața dela 10—2 p. m, și după amiazi dela 4—8 oare seara. S'au ivit încă păreri în sânul partidului kossutist, ca deocamdată să se țină numai ședințe de câte 5 oare și numai mai târziu să se lungească ședințele. O decisiune definitivă se va aduce într'o consfătuire a biroului camerei.

O desvălire sensațională. Ziarul »Az Ujsag« publică o scrisoare a unui distins bărbat de stat, în care se zice, că coaliția a eliminat în pactul încheiat cu coroana, toate postulatele ei militare. In acest pact nu se face amintire de comanda maghiară, în schimb coroana susține pretensiunile ei privitoare la urcarea contingentului actual. Coaliția recunoaște *expressis verbis*, că ține urcarea de necesară și că guvernul se obligă a face să se voteze la timpul său urcarea contingentului. Despre concesiuni naționale în schimbul urcării nici pomenire. Această scrisoare, prin care se scoate la iveală neputința guvernului actual față cu Viena, produce o senzație enormă.

Organizarea partidului disidenților. Grupul disidenților va ținea de Paști mai multe întruniri poporale în vederea organizării lor ca partid. Ei voiesc să se prezinte în sesiunea viitoare ca partid de sine stătător.

Un incident ungaro-american. Foaia »KeletiErtesitō« comunică următoarele: Agitatorul slovac Francisc Polakovicz întors în timpul verei din America a întreprins un turneu de »agitație« în Ungaria. Poliția de graniță l'a arestat în comitatul Arva, de unde a fost înaintat închisoarei din Rosenberg și menținut în prevenție. Slovacii din America au adresat președintelui Roosewelt o protestare purtând 40,000 semnături. Cererea declară, că Polakovics care se află de 15 ani în America, e cetățean american și deci nu poate fi urmărit în Ungaria. In urma acestei cereri consulul general al Statelor Unite în Budapesta a fost avizat să intervie pentru punerea în libertate a lui Francisc Palakovics. In urma avizului primit consulul american Frank a făcut demersurile necesare pe lângă ministrul de interne contele Iuliu Andrassy, care a examinat cestiunea și a comunicat consulului rezultatul anchetei. Consulul american a fost încunoștiințat, că Francisc Polakovics a cutreerat timp de câteva săptămâni comitatele Arva, Turoț, Lipto și Trencsin agitând în mod public populația slovacă în contra națiunei ungare. Cum Polakovics a fost dat judecăței el nu mai poate fi pus în libertate. Consulul american a comunicat aceasta ambasadorului Statelor-Unite la Viena.

Camera română a luat în considerație proiectul de lege contra trusturilor cu 73 voturi pentru, fiind și 20 contra.

Vizita cancelarului Bülow la Vatican. Cu privire la vizita cancelarului Bülow la Vatican se comunică din cercurile oficiale, că era de datoria cancelarului și primului ministru ca în calitate de bărbat de stat conducător în Germania și Prusia să dea prilej papei să afirme dacă e gata a'l primi. Lucrul acesta s'a și făcut și răspunsul a fost, că papa dorește să vadă pe cancelar. Această vizită nu are vreun caracter polic și dacă cancelarul va vizita cu acest prilej și pe secretarul de stat al papei, vizita nu va fi decât un act de politeță.

Bulgarii și reformele. Congresul secret de organizațiune interioară, care s'a întrunit în Sofia acum câteva zile, a adoptat o rezoluțiune în ce'l privește atitudinea organizațiunei față de acțiunea marilor puteri. Rezoluția spune că organizația va aproba numai proiectul de reforme, care conține cel puțin minimul exigențelor Bulgarilor, adecă administrația Macedoniei trebue să fie independentă de Constantinopole; orice alt proiect va fi combătut de organizație.

Bandele grecești din Macedonia. Din Constantinopol se anunță că pe când agitațiunile bandelor bulgare în vilaetul Monastir sunt în descreștere, se constată o mare animație în bandele grecești, cari au primit în ultimul timp mari întăriri din Grecia. Centrele bandelor grecești sunt în împrejurime de Grevena, Laszona, Florina și chiar lângă Monastir unde, după depeșile consulare dela 4 Aprile st. n., mai mulți comitagii greci au fost făcuți prizonieri sau omorâți de către trupele turcești.

Studențimea rom. bucovineană pentru istoria neamului nostru.

Cernăuți, 8 Aprilie n.

Mișcarea însuflețită, care s'a manifestat în timpul din urmă în sânul tinerimei române unversitare de aici și din Viena pentru obținerea unei catedre universitare, de pe înălțimea căreia să se propovăduiască istoria neamului românesc în graiul strămoșesc, merită atențiunea și sprijinul Românilor de pretutindeni.

Mișcarea aceasta, care a aflat un viu răsunet în întreaga țară, este cu atât mai îndreptățită cu cât poporul conlocuitor rutean, a cărui tinerime universitară se află în număr disparent față de elementul românesc, a obținut până acuma o catedră de paleoslavie la facultatea teologică, o catedră de filologie slavă, o catedră pentru limba ruteană și o catedră pentru istoria popoarelor orientale. Această ultimă catedră s'a încredințat profesorului rutean Dr. Al. *Milkovitz*, care nu s'a ocupat însă până acuma de istoria poporului nostru.

Probabil că la avizul guvernului central numitul profesor a pus în vedere, că cu începutul anului viitor va ținea câteva cursuri din istoria româna, prin care fapt nu se pot însă satisface dorințele Românilor bucovineni, de oarece Dr. Milkovitz este un străin și pe lângă aceasta nu posede limba românească.

Din cauza aceasta tinerimea rom. de aici, conștie de datorința ei, a convocat pe Dumineca trecută o *mare întrunire în edificiul universității din loc*, la care au participat întreaga studențime și câțiva profesori de universitate, între cari rectorul universității Dr. Kozak și profesorii univ. Dr. Teodor și Vasile Tarnavschi, Dr. Friedwagner, Dr. S. Pușcariu și Dr. Gheorghiu.

Adunarea a fost deschisă de președintele »Junimii« V. *Greciuc* care a bineventat pe cei prezenți. Președintele soc. acad. »Dacia«, Ioan *Brăteanu* a arătat apoi pe larg necesitatea înființării catedrei pentru istoria poporului român cu limba de propunere română. De încheiere s'a primit cu unanimitate următoarea rezoluțiune:

»Studențimea română dela universitatea din Cernăuț, adunată în 5 Aprilie 1908, declară, că tratarea istoriei Românilor în cadrul istoriei popoarelor europene din ost, nefiind justificată nici din punct de vedere științific și necorespunzând nici dorinței obștești, se alătură tuturor Românilor din țară, cerând cât mai grabnic la universitatea din Cernăuț o catedră specială pentru istoria poporului român. In vederea acestei dorinți, pe care însuși domnul ministru de instrucție a declarat'o de îndreptățită, se va trimite dimpreună cu un memorand ministrului de instrucție precum și senatului academic rezoluțiunea aceasta cu rugămintea, ca acesta să facă înaltului ministeriu de culte și instrucție o propunere concretă pentru înființarea neamânată a numitei catedre, decretând în acelaș timp ca limba de propunere să fie cea românească«.

Rip.

Ameliorarea stării sanitare în România

București, 28 Martie v.

In camera română s'a pus la ordinea zilei un proiect de lege pentru *concentrarea fondurilor sanitare ale județelor și comunelor* sub administrația ministerului de interne.

Este de interes a cunoaște motivele la acest proiect aduse de ministrul de interne d-l I. C. Brăteanu. Din aceste reținem următoarele momente: Se spune că îngrijirea de sănătatea comunelor mai ales rurale e în sarcina medicilor de plasă, dar aceștia n'au un local anume, unde pot să fie consultați — la primărie se sfiesc a veni oamenii cu boale infecțioase, dar nici n'ar fi bine ca ei să aducă acolo boale molipsitoare. In potriva epidemiilor nici chiar în orașele capitale de județ nu se află mașine de desinfectare, apoi la sate nu se pot separa bolnavii de cei sănătoși.

Este de remarcat a nota acea împrejurare, zice ministrul, că din interese politice în comune se desființează medicii de plasă, așa încât bieții țărani rămân fără nici un ajutor medical; spitale speciale lipsesc aproape total; pentru tuberculosi e numai un singur sanatoriu, cel dela Filaret în București Ce e drept statul are 33 de spitale de județe în capitalele acestora, și s'a dovedit că aceste spitale sunt administrate cu mult mai bine decât cele ce se găsesc în administrația județelor și a orașelor. Administrația fondurilor comunale lasă foarte mult de dorit; infirmeriile se află într'un hal de speriat.

Ministrul de interne arată că donațiile aflătoare în îngrijirea județelor și comunelor se urcă la 7.625.000 de lei în bani, la 8000 de ha. pământ agricol, o mulțime de case, de vii, de locuri de case și de localuri de spitale și ospicii.

Legea lasă pe seama comunelor și județelor administrarea immobilelor și în deobște a legatelor, dar sub controlul ministerului, iar întrebuințarea veniturilor o va face autoritatea centrală.

Numai statul are și oameni capabili de a administra bine veniturile cât și putința de a le da întrebuințarea cea mai folositoare pentru sănătatea publică. Pe comuna București, care e în stare a-și administra cu folos veniturile, o lasă legea la o parte. Intr'un adaus la lege se arată vărsările ce au a face capitalele de județ

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Istoria Venerei Capitoline.

Mark Twain.

V.

O cafenea în Roma.

Unul, dintr'o grupă de Americani cetește și traduce din ediția săptămânală a foaiei »Il'Slangwhanger di Roma«, următoarele:

„*O descoperire minunată!* E o jumătate an de când signor Iohn Smitthe, un american ce petrece de un an în Roma, — a cumpărat o mică și neînsemnată moșioară în Campagna, în nemijlocita apropiere a mormântului familiei Scipio, dela propietarul, o rudă falimentată a princesei Borghese. D-l Smitthe se duse apoi la ministeriul lucrărilor publice și ceru transcrierea moșiei pe numele unui artist sărac american, Georg Arnold, sub cuvânt, că face aceasta, în schimbul plăței și despăgubirei pagubelor pecuniare, ce cu câtva timp înainte le a pricinuit proprietății aparținătoare d-lui Georg Arnold; el declară apoi, că susnumita moșie voește să-o repare pe spesele proprii, pentru de a putea mai bine despăgubi pe d-l Arnold. Acum 4 săptămâni, când se făcură pe moșie câteva săpături trebuincioase, desgropă d-l Smitthe cea mai prețioasă statuă antică, ce înmulțise odată comorile bogate ale Romei. Era o figură minunată de femee și deși murdărită de noroiul și mucigaiul de secole, — ochiul cu toate astea nu putea privi frumseței răpitoare, fără de a fi pătruns până în adânc de farmecul vrăjitor. Nasul, piciorul stâng dela genunche 'n jos, o ureche și degetele piciorului drept precum și două degete ale mânii îi lipseau, de altfel nobila statuă s'a conservat de minune. Guvernul a intrat pe cale militară imediat în posesia statuei, a denumit o comisiune de critici-artistici, scrutători antici și cardinali ai bisericii pentru prețuirea valorii operei și hotărârea despăgubirei, ce va avea să se plătească proprietarului moșiei, unde s'a găsit splendida operă a artei antice. Toată chestia a fost învălită până eri sara în cel mai adânc secret. In timpul acesta se constitui comisia între uși închise și se sfătui. Eri seară se hotărî unanim, că statua reprezintă pe Venus și se derivă dela un sculptor necunoscut dar talentat din al treilea secol înainte de Christos. Comisiunea află statua de cea mai perfectă operă artistică, despre care lumea are cunoștință.

»Către miezul nopții se ținu o ultimă ședință, hotărându-se, că Venus prețuește suma colosală *de zece milioane franci!* După ce conform legilor și obiceiului din Roma, guvernul e pe jumătate posesorul tuturor operelor artistice, ce se găsesc în Campagna, — el va trebui să plătească d-lui Arnold numai cinci milioane franci, pentru de a ajunge în deplina proprietate a neprețuitei statui. Azi dimineață statua va fi dusă la Capitol, pentru de a fi așezată acolo, iară la amiazi comisiunea cu o asemnațiune de plată în aur, în suma respectabilă de cinci milioane franci, a Sf. Sale Papei către erariul statului va satisface pretenziunea d-lui Arnold«.

Voci: Ce noroc! Ne mai auzit noroc!

O altă voce: D-lor, fac propunerea, de a funda o societate pe acții americană pentru cumpărarea de moșii și desgroparea galeriilor de tablouri, în locul acesta, care să aibă legături potrivite în New-York, unde să fie vândute și puse în circulație acțiile.

Toți: Primim! Bravo!!...

VI.

Capitoliul.

»Dragă Maria, aceasta-i cea mai vestită statuă din lumea întreagă. Aceasta-i cea mai strălucită Venus capitolină, despre care ai auzit așa de mult. Aici stă înainte-ne cu micile ei defectuozități, cari au fost »restaurate« — adecă adăugate — de cei mai cunoscuți artiști din Roma; și simplul fapt, că ei au întreprins modestele cârpiri ale nobilei creaturi, — va face renumit. câtva fi lumea, numele lor.. Ce straniu îmi pare — locul acesta! In ziua când acum zece ani stăteam aici fericiți pentru ultima oară, nu eram om bogat — ah, mărețe Doamne, nici o para n'o puteam numi a mea. Și totuși m'a costat mult lucru, când Roma deveni proprietara acestei celei mai minunate opere antice, ce se află pe lume«.

»Renumita, valoroasa Venus de pe Capitoliu — și la ce sumă e prețuită! zece milioane franci!«

«Da — atâta prețuește *acum*«.

— »Și — dragă George ce frumusețe dumnezeească conține!«

«Ah, da — dară nimic în contra, a ce era, când escelentul Iohn Smith îi dărăburi piciorul și îi răpi nasul. Ingeniosul — talentatul — nobilul Smith! Tu cauzatorul întregului nostru noroc!.. Ascultă! Știi ce înseamnă horcăitul? Maria, fetița sufere de tuse bronchită. Nu vei învăța nici când să îngrijești mai sârguincios de copii!«

Fine.

Venus capitolina se află încă pe Capitol în Roma și este încă tot cea mai fermecătoare, cea mai renumită operă antică, cu care se poate lăuda lumea. Dară dacă veți avea odată norocirea de-a sta înaintea ei și de a fi ajuns—la vederea ei—în estazul obicinuit, nu vă posomorâți fericirea cu această povestire adevărată și secretă a originei ei — iară de veți citi despre un urias împetrit, desgropat la Syracus în statul New-York sau în orice altă localitate, atunci țineți-vă înțelepciunea pentru voi — și dacă cel ce l'a îngropat acolo vi-l va oferi spre cumpărare cu o sumă colosală, nu-l cumpărați.

I. L—n.

(1,785 448 de lei); cele pe cari le vor face județele (2.730.934); cele pe cari le vor face orașele nereședință 355.360 de lei).

Ca concluzie, zice ministrul: Statul luând în mână afacerea aceasta, dela care depinde sănătatea și buna stare a țărei și dispunând de mijloace și de oameni capabili, în chipul acesta va ajunge scopul intenționat mai cu seamă, căci se vor face îmbunătățiri în privința serviciului sanitar!

ȘTIRILE ZILEI.

— 29 Martie v.

[illegible] **nirea tricolorului.** Părintele Ioan [illegible] din Bârsa a fost pedepsit de pro[illegible] din Boroșineu la 5 zile închi[illegible] 100 cor. amendă, pentrucă pe or[illegible] bisericești ale copiilor au descope[illegible] armii câteva cusături în tricolorul [illegible]. Contra acestei sentințe s'a înain[illegible] urs.

[illegible] **ngresul internațional al pressei.** Du[illegible] a avut loc în localul parlamentului [illegible] din Berlin ședința de constituire a [illegible] tului pressei, ce se va ține în ca[illegible] Germaniei, în zilele de 20—24 Sep[illegible] Din comitet fac parte președinții [illegible] pressei berlineze, redactorii-șefi și [illegible] tuturor ziarelor zilnice din Berlin și [illegible] torva ziare mari din provincie. In[illegible] a ales un comitet de acțiune, care va [illegible] pregătiri pentru o primire deamnă a [illegible] știlor. Afară de ziariști germani, se [illegible] la congresul din Berlin vre-o patru [illegible] participanți străini. Ziarele speră că [illegible] esul va avea în capitala imperiului [illegible] o primire tot atât de strălucit[illegible] a avut'o în anii precedenți în Vien[illegible] mo, Lisabona și în alte capitale eu[illegible]

[illegible] **eul de o mie de ani a unui ziar.** O [illegible] rară de tot va fi celebrată în [illegible] Peking: Jubileul de o mie de ani al ziarului oficial chinez. Invitațiile sunt [illegible] lansate și toți publiciștii din lume [illegible] primi invitații, spun gazetele ce[illegible] imperiu. Ziarul, care a fost fundat [illegible] 908 poartă numele »*King-Pan*«. [illegible] cestui ziar a fost până mai ieri [illegible] rudimentară, astăzi organul ofi[illegible] publică trei edițiuni pe zi, una [illegible] dimineața, alta pe hârtie albă la [illegible] în fine una pe hârtie roșie seara.

[illegible] **rolog.** Astăzi a încetat din viață [illegible] a-Buzăului, văd. preoteasă *Zinca Al. [illegible] viciu Negoescu* născ. *Bodean* în etate [illegible] 75 ani. Inmormântarea va avea loc [illegible] în 31 Martie v.

[illegible] ească în pace.

[illegible] **urări în Sofia.** Mercuri dimineața [illegible] l socialist Cristof Stancef a fost [illegible] în mijlocul străzii, pe la spate, de [illegible] ofițeri, cari l'au bătut grav. Din [illegible] stui incident a avut loc seara un [illegible] eting de protestare convocat de [illegible] ia socialistă. După întrunire a [illegible] o demonstrație. Cavaleria a îm[illegible] la un moment dat demonstrația. [illegible] efuzând să se retragă soldații au [illegible] de baionete. Sunt mai mulți ră[illegible] s'au făcut numeroase arestări.

[illegible] **dar al milionarului Carnegie.** Car[illegible] comunicat ministrului de culte [illegible] a donează suma de o jumătate [illegible] pentru instituția Koch pentru [illegible] rea tuberculozei.

[illegible] **i cardinali.** Ziarul »Petit Parisien« [illegible] Roma: Conzistoriul, care se va [illegible] în a doua jumătate a lunei Iulie, [illegible] o serie de noui cardinali, între [illegible] episcopul din Paris, patriarchul din [illegible] na și nunțiul din Viena. Imediat [illegible] ridicarea sa la rangul de cardinal [illegible] l din Viena, care în afacerea Wahr[illegible] a provocat conflictul dintre Vatican și [illegible] ernul austriac, va părăsi postul său.

[illegible] **»Coroana«, institut de credit și eco[illegible] în Bistrița** a votat în urma autori[illegible] primite dela adunarea generală prin [illegible] nea sa următoarele binefaceri și [illegible] e: 1. Pentru școale confesionale și [illegible] ră poporală 300 cor. 2. Pentru »As[illegible] xa de fundator (refundare din 400 [illegible] 0 cor. 3. Pentru biserica rom. gr. cat. [illegible] rina 120 cor. 4. Pentru biserica rom. [illegible] din Baia-mare (ref. din 500 cor.) [illegible] 5. Pentru catechetul român din [illegible] 80 cor. 6. Pentru »Reuniunea me[illegible] ilor români din Bistrița«: *a*) taxa de [illegible] tor 20 cor., *b*) la fondul casei mese[illegible] r 50 cor., total 70 cor. 7. Pentru [illegible] iunea română de cântări din Bistriță« [illegible] 8. Pentru »Masa studenților români [illegible] Năsăud« 50 cor. 9. Pentru despărță[illegible] Bistrița al »Astrei« 20 cor. 10. [illegible] »Atelierul de țesături românești [illegible] Orăștie«, 20 cor. 11. Pentru școala ci[illegible] de băieți din loc, 15 cor. 12. Pentru »Reuniunea de binefaceri a femeilor din comitat« 10 cor. 13. Pompierilor din Bistriță 20 cor. 14. Pentru mărunte și ajutoare la înființarea de reuniuni 145 cor. Total 1200 cor. Din ședința direcțiunii ținută în 28 Martie 1908. *Direcțiunea.*

Numiri la universitatea din București. D. I. *Mihăilescu*, agregat definitiv, a fost ridicat la rangul de profesor de teologie dogmatică și simbolică la facultatea de teologie din București. — D. Dr. Andreiu *Popovici-Băznoșanu* a fost confirmat pe ziua de 1 Aprilie în postul de conferențiar de zoologie la facultatea de științe. — D. C. M. *Sipsomo* a fost numit pe ziua de 1 Aprilie agregat definitiv la catedra de drept civil de la facultatea de drept.

Ofițeri români la Plevna. Joi au sosit la Plevna 18 ofițeri români sub conducerea generalului Boerescu și au vizitat câmpurile de bătaie din războiul pentru independență. Seara, masa a fost luată la popota ofițerilor. Ofițerii români au fost salutați cordial de garnizoană și de populație.

O crimă îngrozitoare. In grădina zoologică din Berlin, s'a descoperit alaltăeri dimineață o crimă îngrozitoare. A fost găsit într'un sac, cadavrul unui tînăr ca de vreo 14—20 ani, mutilat în mod oribil. Membrele lipsesc cu desăvârșire. Cadavrul este mutilat în așa fel că nu i s'a putut stabili nici sexul. Poliția a pus un premiu de 3000 mărci, pentru descoperirea autorului monstruoasei crime. Până în prezent poliția n'a putut încă prinde pe autorul crimei din grădina zoologică. De altfel s'ar putea întâmpla să nu fie vorba decât de un cadavru furat dela morgă. Spre seară au fost găsite picioarele, mânile și urechile cadavrului. S'a putut stabili că asasinatul e un copil de 14 ani. Identitatea lui nu se cunoaște încă.

Contra omizilor. In comitatul Caraș-Severinului se iviseră anul trecut o specie nouă de fluturi, foarte periculoasă vegetațiunei—omizile acestor fluturi atacau molivdzii din Băile Herculane și din Morila și devenise atât de primejdioase încât era teama, că-i vor nimici cu desăvârșire. Spre a întâmpina aceasta primejdie ministerul de agricultură unguresc a pus la dispoziția administratorului silvanal din localitate 10.000 coroane pentru stârpirea omizilor. Incepând dela mijlocul lunei Februarie 200 de oameni au stirpit omizile de pe un teritor de 3000 jugăre, astfel se spune că s'ar fi nimicit numai puțin decât 800 milioane de ouă de omizi.

Adunarea generală a acționarilor Munteiui de pietate din București a ales pe d-l G. *Stroescu*, fost ajutor de primar și actual censor suplent, în locul vacant de censor; iar d-l Mihail *Mora*, avocat. fost comisar al guvernului pe lângă această instituție, a fost ales censor suplent în locul d-lui G. Stroescu.

Fostul comandant al corpului 4 de armată din Budapesta principele Rudolf *Lobkowitz* a încetat eri din viață în Viena. Inmormântarea se va face Luni cu mare pompă militară. Va asista și Maj. Sa Monarchul.

Geruri și viscole în Spania. După o vreme primăvăratică, în toată Spania, domnește un frig teribil. Se anunță de pretutindeni viscole și geruri ne mai pomenite. Regele, care trebuia să plece alaltăeri la Lagrania, a trebuit să renunțe la călătoria din cauza zăpezii. In Burgof, Amplona, Kuska și o mulțime de alte orașe zăpada a ajuns la înălțimea de un metru. Pomi fructiferi și grădini au înghețat în foarte multe localități.

Un succes medical. Ziarele din New-York anunță un succes medical neobicinuit. Un atlet anume Ingpis, a primit o lovitură de cuțit în inimă. Adus în spital, medicii au încercat o operație îndrăzneață. Ei i-au cusut inima (?) și rana s'a închis. Atletul a părăsit spitalul complect sănătos.

Expoziția jubilară din Praga se va deschide la 14 Maiu. Maj. Sa monarchul va fi reprezentat prin archiducele Francisc Ferdinand.

Greva telegrafiștilor din India. Din Calcuta se anunță, că funcționarii telegrafelor din India interioară s'au pus în grevă, fiind nemulțumiți de leafa pe care o primesc.

Cât de sus sboară fluturii. In Alpi afli fluturi la o înălțime de 1830 picioare peste nivelul mărei. In Himalaia precum și în munții Anzi sboară fluturii până la distanța de 4000 metri, iar pe coastele Cimborassului a găsit naturalistul Bonpland fluturi colorați frumos la o înălțime de 5666 metri.

Lumea va pieri de sete. Această știre îngrozitoare ne sosește din — America. Savantul american Perciwal Lowell prin cercetările sale în planeta Marte face adecă deducțiuni, cum are să piară viața și pe globul terestru. El a observat în planeta Marte, că $^5/_8$ sunt deșert fără vegetație și prin urmare și fără nici o vietuitoare. — In Marte nu se mai găsesc nori de fel — așa are s'o pățească și pământul — mai întâiu vor dispare lacurile și mările — apa din nori va rezista câtva timp razelor solare — aceasta va scădea din ce în ce mai mult — și omul se va trezi pe nisip uscat — aprins de căldura soarelui. — Când se va întâmpla aceasta, n'o poate prevesti nici Lowell. ci afirmă, că așa o va păți pământul, cum a pățit-o și Marte. Până atunci avem însă timp destul să ne vedem de nevoile noastre!

O specialitate austriacă. Pentru cei ce sufer de stomac se recomandă folosirea prafurilor veritabiloi Seidlitz ale lui Moll, ca o doftorie de casă probată ce întărește stomacul și promovează mistuirea. O cutie 2 cor. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul A. Moll, liferantul curții c. și r. Wien I. Tuchlauben 9. In depositele din provincie să se ceară espres preparatul Moll, cu marca de scut și subscriere. — (5)

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Aprilie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartalul doi al anului, la care învităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Varietăți.

Sunt semne că *ideia păcii universale* merge cu pași repezi spre triumf. Așa din Franța se anunță pentru acest an niște manevre strașnice, la cari participă nu mai puțin de 6 corpuri de armată. Așa se aude; dar se știe că de obiceiu în asemenea împrejurări se face reclamă cu un cât mai mare număr de corpuri de armată, ca să vâre în răcori pe vecin... — ca să facă apoi și el asemenea manevre.

*

Multe s'au discutat și mai multe încă s'au pus la cale și început la Haga, dar pe lângă toate acestea, parlamentul omenirei a mai adus ceva. Adică nu se poate zice că el le-a adus (e vorba de *baloanele de răsboiu*), dar cum se face că atunci când frigurile păcii bântuiau mai strașnic printre reprezentanții mai mult ai »păcii armate« (e și o pace armată, sau pace cu ghionturi) dela Haga, cum se face, zicem noi cei cari n'am fost la Haga, că tocmai, când frigurile păcii erau în putere, statele își bat capu mai mult cu perfecționarea balonului pentru a fi folosit împotriva vrăjmașului. E vorba acum de flote aeriene.

Dar tot aceia, cari s'au muncit să perfecționeze balonul pentru răsboiu, își bat acum capul să afle mijloace ca să-l distrugă. In Germania se și fac exerciții de tir...

*

China vrea constituție. China vrea să se miște, vrea să se civilizeze; toți Galbenii voiesc altă viață. Voiesc să fie stăpâni la ei acasă și pentru că se tem de acei cari au armate, se înarmează, se organizează și ei. Și în fruntea acestei mișcări de deșteptare stă Japonia cu cultura ei nouă, dar sănătoasă.

Diplomația europeană, oamenii politici conducători, cari se îngrijesc mai mult de »debușeurile« de afară de cât de pacea din țara lor, toți acești politiciani s'au pus pe gânduri: China se civilizează; ea vrea constituție, vrea organizație modernă, Indochina vrea autonomie, Japonia îi călăuzește și ajută. Și acești Galbeni formează jumătate din populația pământului, ei sunt 800 milioane și se înmulțesc (nefericiții!) mai mult decât albii. Ei închid porțile pentru Europeni. Tot cam așa se văicărește presa luminată a marilor puteri de câtăva vreme. Cineva e de părere că această civilizație trebuie ajutată ca să meargă cu pași înceți dar siguri, cu alte cuvinte trebue canalizată.

Europenii însă nici odată n'au săvârșit adevărată operă de civilizare ci de negoț și exploatare.

*

Inginerul Taurnarnay din Liege, a primit autorizarea din partea comitetului expoziției universale din Bruxelles, din 1910, de a construi *un turn uriaș, a cărui înălțime va fi de 400 de metri* — mai înalt deci cu 100 de metri ca turnul Eiffel. Cheltuielile acestui cel măi înalt monument architectonic din lume, care va aduce mari servicii telegrafiei fără fir, sunt evaluate la 1.200.000 fr. Turnul va avea patru etagii și va fi clădit în beton armat.

M.

Voci din public.*)

Declarațiune.

In legătură cu alegerea mea în comitetul camerii advocațiale din Cluj, »Tribuna« din Arad în N-rul 70, stăruind în vechiul său rol, debitează calumnii la adresa mea. Alegerea mea în comitetul camerii s'a făcut fără nici o solicitare și fără orice concurs din partea mea și am acceptat acest post de onoare *absolut necondiționat de nimenea și de nimic.*

Lucrul acesta între oameni de cinste ar fi să fie de sine înțeles, având însă a face cu oamenii din Cluj ai »Tribunei«, deopotrivă găzduiți și pe la »Előre«, mă văd silit să-l declar.

Cluj, în 10 Aprilie 1908.

Dr. Amos Frâncu.

Glume.

— Pe cine aștepți?
— Să treacă un prietin. Dar tu?
— Eu? Aștept să treacă... timpul!

*

Un artist cătră o cocoană:

— Ați auzit de pățania criticului X, care a fost mușcat de un câne turbat?

— Nu! Dar a murit?

— Aș, de unde! Criticul se bucură de perfectă sănătate, dar cânele, otrăvindu-și sângele prin mușcătură, a crăpat.

*

In sala de operație.

Chirurgul. — Rana aceasta e grozavă, se văd creerii.

Suferindul. — Scrieți-i în grabă tatălui meu. Intotdeauna a susținut că eu n'am de loc creeri.

ULTIME ȘTIRI.

Ianina, 11 Aprilie. Pe când mitropolitul grec din Eparhia Coriței, se găsea la Premeti, oraș în vilaetul Ianina, s'a prezintat la el un nepot al lui Hogia, șeful albanezilor revoluționari, spunându-i că dacă va continua cu intrigile printre albanezi și va opri pe preoți să slujească albanezește, va avea soarta predecesorului său, Fotios. Revoluționarul spre a se încredința că arhierul se va ține de cuvânt, ii ceru crucea punându-l să jure.

Belgrad, 17 Aprilie. Regele Petru a consultat toți oamenii politici notabili din fiecare partid. Șefii partidelor au sfătuit pe Regele să dizolve camera, fiindcă opoziția refuză să lase parlamentul să lucreze cu guvernul actual. In cazul când regele n'ar da primului ministru Pasici mandatul de dizolvare, pentru cameră, cabinetul își va da demisia mâne. In cercurile guvernamentale, se crede că Regele va însărcina guvernul actual să prezideze la noile alegeri.

Posta Redacțiunei.

D-lui A. N. Nicoară. Va apare în numărul poporal.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta răspunde autorul. — Red.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

„MUNTEANA“

societate de credit şi păstrare pe acţii în Ofenbaia. | **hitel és tak. pénztár részv. társaság Offenbányán.**

Aviz!

Deoarece adunarea generală a XIX-a a societăţii de credit şi păstrare „MUNTEANA“ convocată pe 31 Martie eventual 18 Aprilie a. c. în 31 Martie nu s'a putut ţinea din lipsa de acţionari în număr suficient, acea adunare **se va ţinea în 18 Aprilie a. c.** cu programul staverit şi publicat deja în convocatorul direcţiunei noastre din 15 Martie a. c. şi trimis domnilor acţionari. Ceia ce să aduce la cunoştinţa publică, pot tind Domnii acţionari a să presenta la acea adunare publică.

Ofenbaia, în 4 Aprilie 1908.

Direcţiunea.

Értesitő.

Mivel a „MUNTEANA“ hitelintézet és takarék pénztár részvénytársaság folyó évi Marczius 31-én illetve Aprilis 18-ára összehivott XIX rendes közgyülése, Marczius 31-én a kellőszámban meg nem jelent részvényesek hiányában — nem tartatott meg, az alulirt igazgatóság által folyó hó 15-én megálapitott és kihirdetett meghivoban kitett tárgysórozattal, mely innen a T. cz részvényeseken is szétlett küldve, **folyó év Aprilis 18-án fog megtartatni.** Mit közhiré tészük, kervén a tisztelt részvényes urakat ezen közgyülésre megjelenni.

Offenbánya, 1908 Aprilis hó 4-én.

Az igazgatóság.

Cărţi de rugăciuni.

Sonorul séu frumos rĕsunătórele plânso-cântuĭ la mormêntul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, ... —.24.

Carte de rugăciune de *Calistrat Cora* sunt cu: Cor. 1·40, 1·60, 1·80, 2·40, 2·60, 7·—, 8·40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —·90, —·60, 1·80, 2·10, 2·65, 2·80, 3·10, 3·50.

Cheia Raiului costă: —·75, 1·20, 1·40, 2·—, 3·50.

Versurile nascerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —.12.

Visul Născĕtórei de D-ḑeu —.12.

Epistolie a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis'o Dumnedeu din ceriu, ... —.24

Cărţi de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat *Coca*, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuţi cuprindênd diferite rugăciuni: rugăciunea de séră, către d-l nostru Isus Christos, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta Nascĕtóre. Rugăciunile în ḑilele de peste sĕptĕmână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bunelvestirl. Canóne. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din sĕptĕmâna luminată. Rugăciunile din ḑiua Nascerei Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tóte aceste cărţi sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxóse. Tóte însĕ sunt fórte frumóse şi elegante. Preţul lor e felurit.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri. *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, Popa. — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicări) şi costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„*Romana*“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori şi când pe timp mai îndelungat sau lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fileri** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii.**